

Länsstyrelsen Västernorrland

Kungörelse

Beslut om uppehåll i jakttiden

Beslut

Länsstyrelsen i Västernorrland beslutar om ett uppehåll i jakttiden för älgjakt som bedrivs inom länets inrättade älgförvaltningsområden samt att detta beslut ska delges genom kungörelse.

Uppehållet omfattar 14 dagar för de kommande tre jaktåren enligt följande;

Jaktåret 2022/2023

Från och med den 26 september 2022 till och med den 9 oktober 2022.

Jaktåret 2023/2024

Från och med den 26 september 2023 till och med den 9 oktober 2023.

Jaktåret 2024/2025

Från och med den 26 september 2024 till och med den 9 oktober 2024.

Beskrivning av ärendet

Länsstyrelsens beslut (218-5603-2021) löper ut i samband med jaktåret 2021/2022.

I bilaga 2 till jaktförordningen (1987:905) framgår det att länsstyrelsen kan besluta om uppehåll i jakttiden om högst 14 dagar om inte möjligheterna att uppnå beslutade mål för skador på skog och trafik försvåras. Vid Viltförvaltningsdelegationens möte den 9 februari 2022 presenterade länsstyrelsen förslag till uppehåll i jakttiden under kommande treårsperiod. Vid mötet gavs även möjlighet till yttrande.

Länsstyrelsen har under ärendets gång haft löpande samråd med övriga norrlandslän.

Motivering till beslutet

Förutsättningar

I Länsstyrelsens uppgift ingår att vid alla beslut beakta de olika intressen som företräds i frågan.

En eventuell förändring som inskränker eller påverkar andra intressen ska vara väl motiverad. Det ska även finnas rimliga förutsättningar att med förändringen rätta till det behov som föranleder ändringen.

Biologiska aspekter

I Sverige har älgjakten av principskäl inte bedrivits under älgens brunstperiod sedan många decennier för att undvika störning av parningen. Huruvida jaktuppehållet medför den önskade effekten är oklart och det saknas forskning som direkt undersökt hur jakt under brunsten påverkar reproduktionen. Dock finns forskning som påvisat vissa negativa effekter som jakt innan och under brunsten kan ha. Det finns bland annat risk att stora älgdjurar med bra gener inte hinner eller kan reproducera sig på grund av störning, eller att de blir fällda¹. Älgkor som inte blir betäckta på grund av störning i form av jakt brunstar om vid senare tillfälle. Denna försenade betäckning förskjuter kalvningen och sänker födelsevikter vilket leder till lägre kalvöverlevnad och de kalvar som överlever blir så småningom mindre vuxna individer.

Studier från södra Sverige har visat att kring 30–40% av alla kvigor inte har brunstat den andra måndagen i oktober. För kor är siffran att 80–95% av dem har brunstat vid samma tidpunkt i oktober.² Vid ett antagande att älgen brunstar vid ungefär samma tidpunkt i norra Sverige som i de södra delarna kan konstateras att det brunstuppehåll som under lång tid funnits i Västernorrland väl sammanfaller med den period då de flesta älgarna brunstar.

Viltförvaltningsdelegationen

Viltförvaltningsdelegationen har under ett delegationsmöte erbjudits möjlighet att inkomma med synpunkter på länsstyrelsens föreslagna jakttider.

Skogsnäringen samt ägare och brukare av jordbruksmark har redogjort att dessa önskar ett jaktidsbeslut utan något brunstuppehåll. Detta för att öka antalet jaktbara dagar och helger under den period som barmark råder, som ett led i att förbättra fyllnadsgraden av beslutade avskjutningsmål. Markägarsidan har även skickat in en egen skrivelse till länsstyrelsen angående detta önskemål.

¹ Wilton 1992. Implications of harvesting moose during pre-rut and rut activity.

² Malmsten m.fl. (2014). Reproductive characteristics in female Swedish moose (*Alces alces*), with emphasis on puberty, timing of oestrus, and mating.

Representanterna för jakt och viltvård har under alla år redogjort att ett brunstuppehåll under älgjakten ska bibehållas. Framför allt på grund av jaktetiska skäl, de hänvisar även till risken för sen betäckning med minskande kalvvikter, samt att det inte finns något stöd inom forskningen om att älgstammen inte påverkas negativt av jakt under denna period.

Representanter för naturvårdsintresset lämnar inga synpunkter på uppehåll i jakten utan menar istället att det viktigaste är att jakten bedrivs på ett sådant sätt att älgstammens storlek är i balans med fodertillgång och samhället i stort.

Representanter för övriga intressen har inte lämnat något yttrande i frågan.

Jakttid i förhållande till avskjutningsnivåer

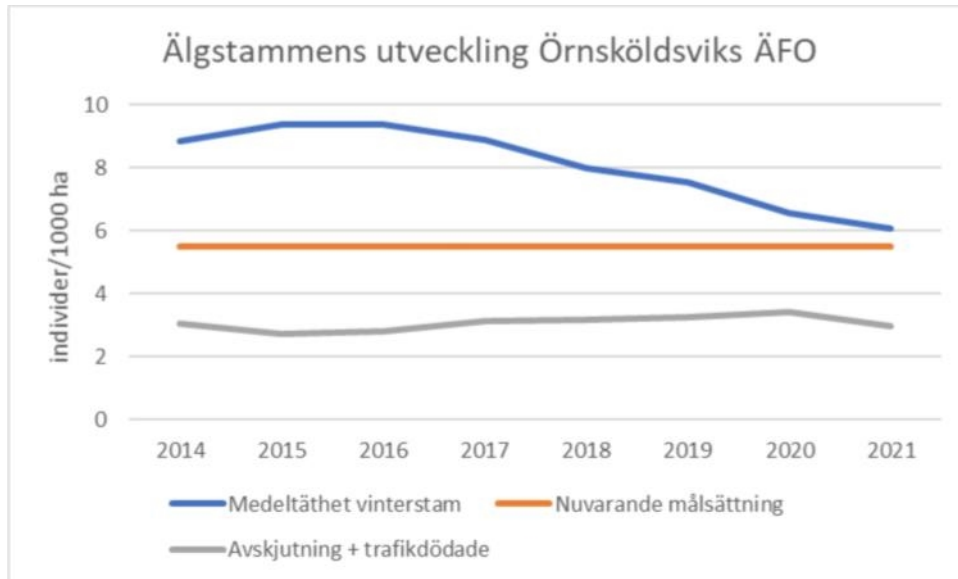
Jakttider ska vara så väl anpassad som möjligt till den jaktutövning som avses. När det gäller älgjakt ska exempelvis tilldelningen huvudsakligen vara det som styr hur många älgar som ska fällas och inte jakttidens längd.

Sedan jaktåret 2013/2014 har fyllnadsgraden mot avskjutningsmålet varit god, snittet över alla åren visar att 98% av tilldelningen fällts. Vad gäller vuxna älgar ligger fyllnadsgraden i medeltal på 107 % och för kalv 86 %. Den sämre måluppfyllnaden på kalv är det som främst förklarar att totalen inte ligger högre än 98 %.

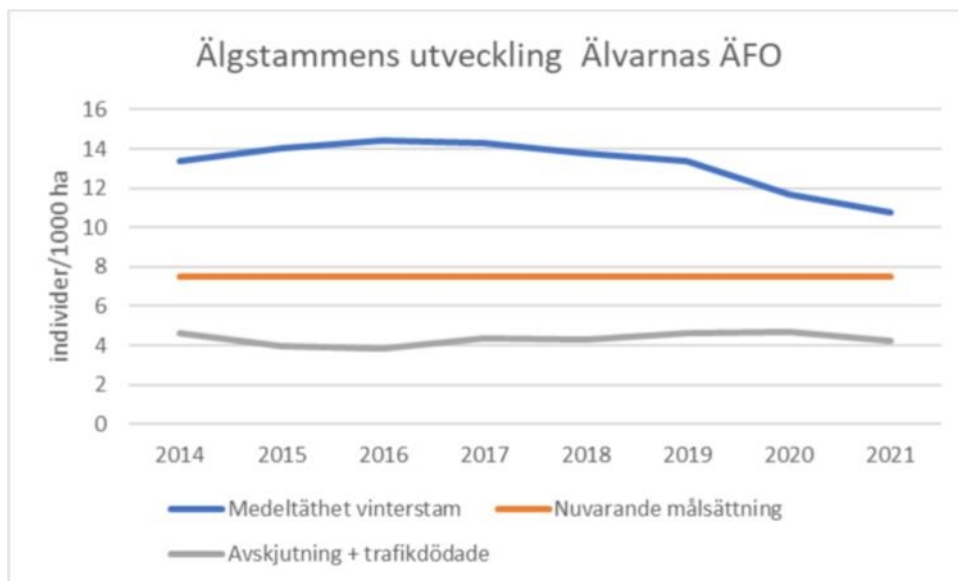
Detta tyder på att det snarare är tilldelningen som styr hur mycket älg som fälls, snarare än tillgänglig jakttid.

Avskjutningsmålen har under hela tidsperioden varit höga med syftet att sänka älgstammen. Ambitionen för den planerade avskjutningen har årligen varit ganska lik i omfattning, samtidigt som älgstammen minskat.

De senaste skattningarna av älgstammens täthet, som baseras på LST Moose, visar på att älgstammens täthet minskar i länet, ner mot målnivån på 5.5 och 7.5 älgar per tusen hektar i Örnsköldsvik respektive Älvarnas ÄFO (figur 1&2).

Figur 1: Den årliga avskjutningen under den jakttid som varit har lett till en minskning av älgstammen mot täthetsmålen i Örnsköldsviks ÄFO. LST Moose ligger till grund för älgstammens täthetsskattning.

Figur 2: Den årliga avskjutningen under den jakttid som varit har lett till en minskning av älgstammen mot täthetsmålen i Älvarnas ÄFO. LST Moose ligger till grund för älgstammens täthetsskattning.

Jaktperiodens längd

Älgjakten i Västernorrlands län har under ett flertal år tillbaka bedrivits fram till och med den 25 september, med efterföljande 14 dagars brunstuppehåll. Den förändrade jaktstarten möjliggör med detta beslut alltså fyra jaktbara helger i september månad under åren 2022 och 2023, samt tre hela helger under 2024.

I en rapport från Naturvårdsverket³ framförs att genomsnittsjägaren totalt lägger nio dagar per år på älgjakt. En utökad jakttid innebär inte per automatik att antalet dagar blir fler – utan kan delvis också handla om att dagarna fördelas på ett annat sätt.

Mot bakgrund av den sammantagna bilden av jaktens resultat och den statistik som finns tillgänglig är det Länsstyrelsens uppfattning att det inte går att hitta ett starkt skäl till att upphöra med ett uppehåll under älgens mest intensiva brunstperiod.

Brunstuppehållet varar under samtliga tre år under 14 dagar och innebär därigenom ett uppehåll som sträcker sig över två veckoslut. Detta tillgodoser även den övriga allmänhetens intressen på samma sätt som tidigare år.

Mål avseende skadenivåer på skog och trafik orsakade av älg

Även om den största delen av avskjutningen sker under jaktsäsongens första tid kommer ansamlingar av älg och älgvandring att förekomma under jaktsäsongens senare del. Främst då snön har lagt sig och vandrigen mot vinterbetesområdena kommit igång.

En jakttid utan uppehåll skulle kunna innebära att något flera älgar fälls totalt sett, men skulle sannolikt ha marginell betydelse för möjligheterna att uppnå målen vad gäller betesskador och trafikolyckor.

Årets resultat från Äbin, med ett glidande treårsmedelvärde, uppvisar i jämförelse med tidigare år en fortsatt minskande trend i andelen årsskador på tall. Årskadorna på tall har sedan 2016 ökat med en tydlig topp år 2019 för att vid de senast årens inventering åter uppvisa en minskande trend. Älgobsen indikerar att länets älgtäthet har minskat sedan 2016 medan arealen foderproducerande ungskogsareal ökat från 2013 med ca 16% med framtida prognos på fortsatt ökning.

Det finns inga indikationer på att jakttiden är den begränsande faktorn för nyttjandegraden av tilldelning och vidare möjligheten att nå målen för skador på skog och trafik. Det kan möjligen behövas andra verktyg, utöver avskjutningen av älg, för att komma närmare effektmålen.

Treårigt beslut

Länsstyrelsen beslutar om uppehåll i älgjakten för en treårsperiod för att underlätta för olika berörda att planera verksamheter, utbildningar samt ledigheter med mera utifrån när älgjakten pågår.

Samordning med framför allt Jämtlands län är något som har haft stor vikt på grund av det omfattande samarbetet som finns mellan länen

³ Naturvårdsverket - Uppföljning av mål inom Älgförvaltningen. NV-0087217

samt att det finns länsöverskridande älgförvaltningsområden. Jakttider enligt detta beslut är överensstämmande med beslutade jakttider för älgjakt inom Västerbottens och Jämtlands län.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Av 33 § jaktlagen (1987:259), första stycket, framgår att jakt efter älg får ske efter licens av länsstyrelsen och inom ett område som länsstyrelsen har registrerat (licensområde). Jakt efter älg får även ske utan licens inom ett område som länsstyrelsen har registrerat (älgskötselområde).

Av fjärde stycket, samma paragraf, framgår att i områden som inte omfattas av första stycket får jakt efter älg avse endast älgkalv.

I 3 a § jaktförordningen (1987:905) framgår att jakt efter älg är tillåten under de tider som anges i bilaga 2 till denna förordning.

I bilagan redogörs att den särskilda jakttiden, i fråga om licensområden och älgskötselområden som avses i 33 § första stycket jaktlagen (1987:259), i bland annat Västerbotten är från och med den 1 september till och med den 31 januari.

Vidare framgår att om möjligheterna att uppnå beslutade mål inom länet avseende skadenivåer på skog och trafik orsakade av älg inte försvåras, får länsstyrelsen i län där jakten ska börja den 1 september besluta om uppehåll i jakten om en period om högst 14 dagar under älgens parningstid.

Information

Beslutet kommer att kungöras i lokaltidningar för berörda områden samt på Länsstyrelsen Västernorrlands hemsida.

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta Länsstyrelsen för frågor på telefon 0611-349 000 eller via e-post vasternorrland@lansstyrelsen.se. Ange ärendets diarienummer 1183-2022 i ämnesraden för e-post.

Ni kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef Jenny Lindgren med miljöhandläggare Christer Moreira Boman som föredragande.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på
www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Bilagor

1. Överklagandehänvisning Naturvårdsverket

Ni kan överklaga beslutet hos Naturvårdsverket

Om ni inte är nöjda med Länsstyrelsens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos Naturvårdsverket.

Hur överklagar vi beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Västernorrland antingen via e-post; vasternorrland@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Västernorrland, 871 86 Härnösand.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag ni fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det Naturvårdsverket som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ert överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur ni vill att beslutet ska ändras.
- Varför ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om ni inte tidigare lämnat dem:

- Person- eller organisationsnummer.
- Telefonnummer där ni kan nås dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det).
- E-postadress.
- Annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå er.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer er överklagan så bör ni bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från er samt uppges sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta Länsstyrelsen via e-post, vasternorrland@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 0611-34 90 00. Ange diarienummer 1183-2022.